

**Ikäihmisten
palvelut
kansalaisosallisuus-
prosessi
25.3.2013**

Tärkeimmät kehittämisideat

- **Omahoito ja oman vastuun osuus:**
 - Ilmaiset kuntoilumahdollisuudet 75 vuotta täyttäneille
 - Liikuntapassi yli 70 -vuotiaille
 - Omatoimiset vertaisliikuntaryhmät
- **Ikääntyneen väestön toimintakyvyn ja kotona asumisen edistäminen eri tahojen toimilla ja tukipalveluilla:**
 - Palvelumahdollisuuksien näkyvyys, tiedotus monipuolisemmaksi
 - Syrjäytymisen estäminen
 - Yhteisöasumisen kehittäminen
- **Säännöllisten kotihoidon palveluiden piiriin pääseminen:**
 - Kotiin vietävät tukipalvelut sekä sähköiset ja liikkuvat palvelut (konkretia)
- **Kotona asuvan muistisairaana palveluiden laatu:**
 - Oikea-aikainen ja nopeammin saatava palvelu
 - Päivätoiminnan kehittäminen (aloituksen myöhentäminen ja sisällön monipuolistaminen)
- **Hoiva- ja laitoshoidon laatu**
 - Hyvä kohtaaminen ja läsnäolo
 - Ei pompotella laitoksesta toiseen

Syvempään kehittämiseen valitut aiheet

- **Säännöllisten kotihoidon palveluiden piiriin pääsemisen** osalta toisin tekemisen tapoja lähdettiin miettimään sen suhteen, *mitä kotiin viетävät tukipalvelut sekä sähköiset ja liikkuvat palvelut voisivat käytännössä olla.*
- **Ikääntyneen väestön toimintakyvyn ja kotona asumisen edistämiseksi eri tahojen toimien ja tukipalveluiden** osalta lähdettiin miettimään *syrjäytymisen ennaltaehkäisyä sekä tiedotusta ja palvelujen oikea-aikaisuutta.*
- **Hoiva- ja laitoshoidon laadun** osalta syvempään tarkasteluun valikoitui *hyvä kohtaaminen ja läsnäolo.*

Toisin tekeminen: Kotiin vietävät tukipalvelut sekä sähköiset ja liikkuvat palvelut

- kotona oleva yhteinen sähkötaulu, jonka kautta ikäihminen, työntekijät, vapaaehtoiset ja läheiset voivat kommunikoida
 - > tabletit lainattavissa kunnan apuvälinelainaamosta
- Jollei käytettävissä ole tablettia, on perinteinen puhelu tekstiviestiä parempi vaihtoehto
- Toivottuja tukipalveluita: erilaiset kodinhoidolliset työt, mahdollisuus käydä tuettuna kaupassa ja kulttuuritapahtumissa, päästä ulos liikkumaan sekä keskustella ajan kanssa
- Ikäihmisellä itsellä pitäisi olla laajempi mahdollisuus valita millaisia tukipalveluita hän haluaa
 - > tuntipaketti, jonka käytön voisi suunnitella omien tarpeidensa mukaisesti
- Vapaaehtoiset kumppaneina ammattilaisten rinnalla -> yhteiset kotikäynnit
- Liikkuvat palvelut -> viedään asiakkaan kotiin, kiertävä kulkuneuvo esim. kauppojen pihalla, monipuoliset kulkumahdollisuudet pysyviin palvelupaikkoihin?

Toisin tekeminen: Syrjäytymisen ennaltaehkäisy

- Syrjäytymisen ehkäisyä ei voida hoitaa ainoastaan vapaaehtoimin
 - > esim. ulkoilu ja kahvilassa käyminen ym. seurallinen toiminta voisi kuulua kunnan kotihoitopalveluihin
- Eläkkeelle jääminen riskitekijä syrjäytymiselle
 - > eläkevalmennusta, jossa kartoitetaan henkilön voimavarat, mielenkiinnon kohteet ja erilaiset taidot sekä haetaan uusia aktiviteetteja työelämän jättämän tyhjyyden tilalle
 - > työyhteisön kanssa yhteisen toiminnan jatkaminen eläkkeelle jäämisen jälkeen (sauvakävelyt ym.)
- Kotiin jääneiden aktivointi kunnan työntekijän toimesta
 - > kynnyksen madaltamiseksi ryhmät mahdollisimman pieniä ja sisällöltään monipuolisia
 - > kunta tarjoaa liikuntapassin, jolla pääsee tiettyihin liikuntapalveluihin. Kortin käytöstä kannustin, jolloin myös ystävät tulisi otettua mukaan
- Yhteisöllinen asuminen keinona ehkäistä ikäihmisen syrjäytymistä
 - > yhteisölliseen asumiseen perustuvat talot
 - > yhteisöllisyyden lisäämiseksi taloyhtiöt järjestävät yhteisöllisiä tapahtumia, kuten pihatalkoita ym.
- Negatiivisesti vaikuttava syrjäytyminen pitää erottaa ”onnellisesta ja vapaaehtoisesta” syrjäytymisestä. Ihmisellä tulee olla oikeus olla osallistumatta.

Toisin tekeminen: Tiedotus ja palvelujen oikea-aikaisuus

- Puskaradio on tehokas tiedotuskanava
 - > erilaisten ”akkojen ja ukkojen kahviloiden” hyödyntäminen (esim. Revontulikeskus)
- Koteihin jaettava palveluopas (päivitetään vähintään kolmen vuoden välein)
- Kaupunki –tiedotuslehteen ikäihmisille omat isommalla tekstillä tehdyt sivut
- Kaupungin nettisivut selkeämmäksi ja yhdenmukaisemmiksi
 - > Ikäihmisten asiat omilla sivuilla
 - > Nettisivuille hakusanat esim. vanhus, ikäihmiset, seniorit
 - > Nettisivuille yhdenmukainen ”termistö” ikäihmisten asioiden löytämisen helpottamiseksi
- Ikäihmisille räätälöityjä tekstiviestejä, esim. säävaroituksia, tapahtumailmoituksia ja palvelutiedotteita
- Skypen, kuvapuhelimen yms. hyödyntäminen vertaistuen antamiseen ja turvallisuuden varmistamiseen
- Kotipalvelun palveluiden tiedottaminen selkeämmäksi
 - > palvelut tulee määrittää selkeästi (sisällöt, hinnat), jotta tietää millaisia palveluita tulee samaan
 - > Työntekijöillä osaamista tiedottaa kyseisistä asioista

Toisin tekeminen: Hyvä kohtaaminen ja läsnäolo

- Keskeisin haaste kohtaamisessa on asiakkaiden ja virkamiesten ajatusten kohtaamattomuus
 - > Luottamusta lisää oma hoitaja ja lääkäri
 - > Aito kuunteleminen ei sisällä tulkintaa
 - > Kohtaamiselle pitää varata riittävästi aikaa (huomioitava varattaessa aikaa ikäihmiselle asioiden hoitamiseen)
- Puhumiselle pitää olla aikaa, eikä vain puuhaamiselle ja hoitamiselle
 - > Hoitajien yms. lisäksi tarvitaan virikeohjaajia
 - > Virikkeellistä toimintaa voivat tarjota ”puoliammatillaiset” ja vertaistyöntekijät sekä yhteistyössä 3. sektorin kanssa
- Asiakkaan luona oleva reissuvihko voisi toimia työntekijöiden, vertaistoimijoiden yms. ja läheisten välisenä yhteistyökanavana
 - > Esim. tabletti tai normaali vihko
 - > Reissuvihkoon kuulumiset kirjoitetaan asiakkaan normaalilla kielellä
- Ikäihmiselle järjestetään vähintään kerran vuodessa hoitoneuvottelu, johon kutsutaan eri viranomaiset, läheiset ja myös naapurit
- Tästä aiheesta voisi perustaa hankkeen sekä tehdä opinnäytetyötutkimuksia

Kiitos osallistumisesta!

